

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Вчену радою факультету
педагогічних технологій та освіти

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 242 «Туризм»,
освітньо-професійна програма «Туризм»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій
та масових комунікацій
протокол № 2 від 22 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

Вадим СЛЮСАР
Гарант освітньо-професійної
програми

Ольга МІЛІНЧУК

Розробник: д. філос. н., доц. Вадим СЛЮСАР

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		<i>Арк 2 / 9</i>

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 242 «Туризм»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин - 90	Освітній ступінь: «бакалавр»	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5		3-й	3-й
		Лекції	
		16 год.	4 год
		Практичні	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		42 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% / 47%

для заочної форми навчання – 11% / 89%

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		Арк 3 / 9

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Філософія» належить до циклу загальної підготовки нормативних освітніх компонент навчального плану підготовки студентів з спеціальності 242 «Туризм», освітньо-професійної програми «Туризм».

Метою дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти навичок виявляти, систематизувати і критично осмислювати світоглядні компоненти, включені в різні сфери гуманітарного знання.

Предметом дисципліни є сукупність філософських принципів, функцій, методів пізнання, ідей, які постають як система поглядів на світ в цілому і місце в ньому людини.

Завдання:

- формувати духовний світ особистості, що усвідомлює своє достоїнство і місце в суспільстві, мету і зміст свого життя, що є соціально активною, а тому, відповідальною за свої вчинки й здатна приймати рішення;
- сформувати адекватну сучасним вимогам методологічну культуру, що дозволяє враховувати в професійній діяльності соціальні, екологічні і психологічні наслідки останньої, поєднувати різнопідвиди технічні, екологічні і культурні фактори в єдиний системний комплекс, співвідносити спеціально-наукові й технічні завдання з масштабом гуманістичних цінностей;
- допомогти майбутньому фахівцеві навчитися гнучко реагувати на зміни в змісті й цілях професійної діяльності з урахуванням відносності і мінливості професійного знання

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей:**

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими **наступних загальних, фахових, програмних результатів навчання** за спеціальністю 242 «Туризм»:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути такі **результати навчання:**

РН07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		<i>Арк 4 / 9</i>

PH08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

PH14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

PH15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

PH16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		Арк 5 / 9

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Типологія філософських систем

1. Філософія та її місце в системі культури.

Відношення "людина-світ" як фундаментальна філософська проблема. Еволюція типів світогляду та їх вплив на формування філософської проблематики.

Особливості філософії як теоретичної форми світогляду. Сутність філософської проблематики. Філософія і філософування. Смисловиттєві чинники філософування.

Філософія як спосіб духовно-практичного осягнення світу. Філософські парадигми та типи філософування. Епістемний та софійний типи філософування. Знання та мудрість. Філософський поліцентризм. Багатоманітність форм і способів буття філософії.

Особливості філософського пізнання. Світогляд і метод.

Структура філософії як теоретичної системи.

Філософія як тип духовності. Співвідношення філософії з іншими типами духовності. Філософська культура, філософська традиція. Роль особистості у філософії. Соціокультурне призначення філософії.

2. Історичні типи філософії як моделювання філософських проблем.

Зародження філософської думки та формування західної та східної парадигми філософування. Особливості античної філософії, її походження та історичні межі. Періодизація античної філософії, до сократівський період, класична грецька філософія, елліністичний період. Натурфілософські концепції античної філософії. Космоцентризм античної філософії як спроба побудови раціоналізованої картини світу. Антропологічна проблематика: Сократ, стоїки, епікурейці, кініки. Філософські ідеї Платона. Філософська система Арістотеля. Особливості постановки і вирішення онтологічних, гносеологічних, антропологічних, методологічних проблем в античній і східній філософії. Проблема буття і небуття та пошук першоначала. Зародження логіки. Закони формальної логіки. Діалектика. Роль морально-естетичного начала в тлумаченні людського буття.

Проблема співвідношення віри і розуму, філософії та релігії як основні в середньовічній філософії. Тлумачення і доведення буття Бога. Проблема універсалій: номіналізм і реалізм. Розвиток схоластики як формування раціоналістичного підходу до релігійної проблематики.

Розвиток онтологічних, гносеологічних та методологічних проблем XVI-XVIII ст. Формування класичного типу раціональності. Механіцизм, раціоналізм та емпіризм в західноєвропейській філософії Нового часу. Тлумачення матерії та субстанції. Пізновалльний оптимізм та скептицизм.

Основні риси та особливості філософії Просвітництва. Особливості антропоцентризму Відродження у порівнянні з механістичним підходом до людини в XVII ст. і антропоцентризмом Просвітництва.

Німецька класична філософія (Філософія німецького ідеалізму) як втілення класичного типу раціональності "Коперніканський переворот" І. Канта. Філософська система та метод Г. Гегеля. Діалектика. Антропологічний матеріалізм Л. Фейербаха.

Основні риси та принципи філософії марксизму. Проблема людини: практика, відчуження, свобода, гуманізм. Матеріалістичні засади соціальної філософії. Філософія марксизму як втілення соціальної раціональності. Вплив марксизму на філософські течії ХХ ст.

Виникнення і особливості некласичних філософських вчень в XIX ст. Антираціоналістичний характер "філософії життя". Проблема інтенціональності свідомості і "життєвий світ" в феноменології Е. Гуссерля.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		Арк 6 / 9

Особливості формування і основні риси філософських ідей Київської Русі.

Боротьба проти католицизму, обґрунтування православної доктрини та формування професійної філософії в Україні (XVI-XVII ст.). Раціоналістичний напрям філософських пошуків у Києво-Могилянській академії. Просвітницький характер філософії Г. Сковороди. Українська філософія XIX-XX ст. у контексті світової філософської думки. "Філософія серця" П. Юркевича. Сучасний стан філософської думки в Україні.

Зміна філософської парадигми у філософії ХХ ст. і становлення некласичного типу раціональності. Плюралізм течій і напрямків. Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Проблема наукового знання, мови: неопозитивізм, постпозитивізм, структуралізм, прагматизм. Антропологічні орієнтації філософської герменевтики.

Проблема людини як основна проблема філософії ХХ ст. Формування нової онтології. Особливості тлумачення сутності людини, її буття, свободи, творчості, комунікації, трансценденції в екзистенціалізмі, персоналізмі, філософській антропології, неофрайдизмі.

Основні напрямки та течії посткласичної філософії.

Змістовний модуль 2. Основні філософські проблеми.

1. Філософське розуміння світу.

Категоріальне моделювання онтологічної проблематики. Категорія буття, її філософський сенс і специфіка. Основні форми буття. Буття та небуття. Всесвіт, універсум, світ, життєвий світ: філософський зміст.

Проблема єдності та багатоманітності світу. Поняття "матерія", "субстанція" та їх історико-філософська генеза. Монізм, дуалізм, плюралізм.

Суперечність та процесуальність буття. Рух та розвиток. Осмислення проблеми розвитку та його критеріїв в історії філософії.

Основні філософські концепції розвитку. Діалектика та її різновидності. Понятійно-категоріальний апарат діалектики.

Риси і особливості синергетики як сучасної концепції розвитку. Поняття простору і часу. Специфіка просторово-часових характеристик в різних формах буття. Основні концептуальні підходи в тлумаченні простору та часу.

Час та вічність: релігійне, наукове та філософське тлумачення. Людиновимірність простору і часу.

2. Філософське осмислення людини.

Людина як проблема філософії: історія та сучасність. Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи.

Плюралістичність філософських концепцій людини: натуралістична, релігійна, соціологічна, космологічна, екзистенціальна.

Проблема походження людини: філософські, релігійні та наукові підходи. Антропосоціогенез: основні чинники та їх взаємозв'язок.

Буття людини як буття можливостей. Творчість, свобода, відповіальність як форма реалізації можливісного виміру людського буття. Унікальність і універсальність людського буття.

Феномен творчості. Головні концепції творчості в історії філософії. Творчість, свобода, об'єктивування і комунікація. "Трагедія" творчості. Розвиток творчих здібностей людини.

Життя і смерть: вихідна проблема людського буття. Життя як цінність.

Свобода як цінність. Свобода і необхідність. Свобода і відповіальність.

Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достатності. Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання. Пошук сенсу людського життя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		Арк 7 / 9

3. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу.

Духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність. Різні підходи до тлумачення духовності в історії філософії і культури.

Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Свідомість як субстанція. Свідомість як відображення. Свідомість як суб'єктивна реальність. Проблема ідеального. Буттєвий і рефлексивний шари свідомості. Значення і смисл.

Властивості свідомості: універсальність, суб'єктивність, комунікативність, активність, системність. Свідомість і мова.

Свідомість як система. Проблема несвідомого. Архетипи колективного несвідомого. Роль несвідомого в людському бутті.

Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Індивідуальні та колективні форми самосвідомості. Специфіка національної самосвідомості.

Суспільна, масова, індивідуальна свідомість. Ідеологія, утопія, міфологічна свідомість.

4. Гносеологія: проблема пізнання та істини.

Пізнавальний процес як взаємодія логічно-дискурсивного та інтуїтивно-художнього пізнання. Знання та віра як способи осягнення світу. Основні гносеологічні концепції філософії. Пізнання як відображення і творчість.

Діалектика чуттєвого і раціонального в процесі пізнання. Форми логічно-дискурсивного пізнання: поняття, судження, умовиводи. Основні закони правильного мислення.

Проблема істини в філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Істина як процес. Проблема об'єктивності істини та її критеріїв у науково і ціннісно-орієнтованому пізнанні. Істина і метод пізнання, Істина і буття.

Наукове пізнання як філософська проблема. Основні поняття і структура науки. Наукове пізнання та наукове дослідження: категорії, форми та методи. Логіка та методологія наукового пізнання. Евристика наукового пошуку.

Наука як соціальний інститут суспільства. Особливості сучасної науки. Сучасна наукова картина світу.

Особливості методологічного мислення сучасної науки. Зміна типів раціональності. Стиль мислення і філософія.

Раціональність і виміри людського буття. Наука і мораль в сучасній культурі.

Проблема розвитку в філософії. Діалектика і її альтернативи

Поняття розвитку. Моделі розвитку. Розвиток і саморозвиток. Метафізика і діалектика. Типи діалектики. Категорії та закони діалектики. Суперечність і процесуальність буття світу і людини. Причинні та телеологічні зв'язки. Циклічність та поступовість в розвитку. Прогрес і регрес.

5. Соціальне буття та його специфіка.

Практика як основа суспільної життєдіяльності людини. Категоріальне моделювання практичного способу людського буття в соціальному та культурному просторі і часі.

Соціальність як вимір людського буття. Поняття суспільства і суспільного буття. Філософські принципи аналізу суспільства.

Природа як передумова існування людини. Особливості взаємодії людини і природи. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі.

Суспільство як цілісна система. Соціальні інститути і спільноти.

Історичність буття людини і суспільства. Способи осягнення історії. Проблема періодизації та спрямованості історії. Єдність історії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 9

Індивідуальне і соціальне в суспільному бутті. Буття людини як співбуття. Комунікативна природа соціального.

Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її осягнення. Філософські та історіософські, есхатологічні концепції прогресу. Критерії прогресу. Проблема "цини" прогресу. Добро і зло в історії.

Техніка як соціокультурний феномен. Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи. Технократизм і проблеми гуманізації техніки.

Проблемність і суперечливість сучасного цивілізаційного розвитку та соціально-культурні імперативи його осмислення.

Сенс історії та сучасна світова соціальна стратегія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
		л	п	лр	інд	ср		л	п	лр	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Типологія філософських систем

Тема 1 Філософія та її місце в системі культури	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Філософія Давнього Сходу. Антична філософія	7		2	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 3. Філософська думка Середніх віків та Відродження	8	2	2	-	-	6	7	-	-	-	-	7
Тема 4. Філософія Нового та Просвітництва. Німецька класична філософія	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Сучасна світова філософія	8	2	4	-	-	4	8	-	2	-	-	6
Тема 6. Філософська думка в Україні	7		4	-	-	7	8	-	-	-	-	8
Всього	46	8	16	-	-	30	46	2	2	-	-	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 9

Змістовний модуль 2. Основні філософські проблеми													
Тема 1. Філософське розуміння світу	9	2	3	-	-	5	9	2	-	-	-	-	7
Тема 2. Філософське осмислення людини	9	2	3	-	-	5	9	-	-	-	-	-	7
Тема 3. Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	10	2	3	-	-	6	9	-	-	-	-	-	9
Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини	8	2	3	-	-	6	9	-	-	-	-	-	9
Тема 5. Соціальне буття та його специфіка	8		4	-	-	6	8	-	-	-	-	-	8
Всього	44	8	16	-	-	28	44	2	2	-	-	-	40
Разом	90	16	32	-	-	42	90	4	4	-	-	-	82

5. Теми практичних занять

(денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія та її місце в системі культури	4
2.	Філософія Давнього Сходу. Антична філософія	4
3.	Філософія Нового та Просвітництва. Німецька класична філософія	4
4.	Сучасна світова філософія	4
5.	Філософське розуміння світу	4
6.	Філософське осмислення людини	4
7.	Свідомість як духовний феномен і предмет філософського аналізу	4
8.	Соціальне буття та його специфіка	4
	Разом	32

(заочна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 9

з/п		годин
1.	Філософія та її місце в системі культури	2
2.	Філософське осмислення людини	2
	Разом	4

6. Самостійна робота

1. Філософія та її місце в системі культури

Філософія як тип духовності. Співвідношення філософії з іншими типами духовності.

Філософська культура, філософська традиція. Роль особистості у філософії.

Соціокультурне призначення філософії.

2. Філософія Давнього Сходу. Антична філософія

Зародження логіки. Закони формальної логіки.

Діалектика в античній філософії.

Роль морально-естетичного начала в тлумаченні людського буття.

3. Філософська думка Середніх віків та Відродження

Проблема особистості у філософії Відродження.

4. Філософія Нового та Просвітництва. Німецька класична філософія

Раціоналізм (Р. Декарт, Г. Лейбниць, В. Спіноза)

5. Сучасна світова філософія

Релігійна філософія ХХ ст.

6. Філософська думка в Україні

Філософські ідеї в культурі Київської Русі.

Філософія в Києво-Могилянській академії.

Філософія Г. Сковороди.

«Філософія серця» П. Юркевича.

Сучасний стан філософської думки в Україні.

7. Філософське розуміння світу

Риси і особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.

Людиновимірність простору і часу.

8. Філософське осмислення людини

Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достатності.

Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання

Пошук сенсу людського життя.

9. Свідомість як проблема філософії.

Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості.

Індивідуальні та колективні форми самосвідомості.

Специфіка національної самосвідомості.

10. Гносеологія: проблема пізнання та істини

Суперечність і процесуальності буття світу і людини.

Причинні та телевологічні зв'язки.

Циклічність та поступовість в розвитку.

Прогрес і регрес.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		Арк 11 / 9

11. Соціальне буття та його специфіка

Техніка як соціокультурний феномен.

Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи.

Технократизм і проблеми гуманізації техніки.

7. Індивідуальні завдання

Підготовка рефератів та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

8. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, самостійна робота з літературою, аналіз перводжерел, виконання творчих завдань, індивідуально-контрольна бесіда.

9. Методи контролю

Поточний контроль, усне опитування, перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, модульна контрольна робота, екзамен.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на екзамені. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль. В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння висловлювати власну думку, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань освітньої компоненти.

При перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання оцінці підлягають: самостійне опрацювання окремих питань теми, написання рефератів.

При виконанні **модульних (контрольних) завдань** оцінці підлягають: тести, виконання письмових завдань під час проведення контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, інші завдання.

Система підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є екзамен. Студент має право не складати екзамен і отримати оцінку за результатами ПМК, якщо він виконав всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову оцінку і позитивно (більш ніж на 60 балів) вирішив тестові завдання.

Якщо студент отримав незадовільну оцінку FX або не згоден з оцінкою за результатами ПМК, він повинен скласти екзамен.

10. Розподіл балів

	Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
	9	9	9	9	9	10	9	9	9	9	9	100	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		<i>Арк 12 / 9</i>

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Воронюк О. Л. Філософія : підручник. Київ: ВСВ "Медицина", 2018. 216 с.
2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник 3-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2020. 432 с.
3. Індійська філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів; за заг. ред. Т. Кононенка. Харків : Фоліо, 2019. 142 с.
4. Литвинчук О. В. Філософія: навчальний посібник. 2021. 403 с.
[http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf\](http://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Litvinchuk.pdf)
5. Філософія [Електронний ресурс] : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.
https://kneu.edu.ua/get_file/9143/%D0%92%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%AE.%D0%9C.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97.pdf
6. Філософія : підручник / В. С. Бліхар, М. М. Цимбалюк, Н. В. Гайворонюк, В. В. Левкулич, Б. Б. Шандра, В. Ю. Свищо; вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород : Говерла, 2021. 440 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
<i>Екземпляр № 1</i>		<i>Арк 13 / 9</i>

7. Філософія: підручник для студентів вищ.навч.закл. / Л.В. Губерський, В.П. Андрушенко, А.О. Баумайстер, І.С. Добронравова, В.В. Ільїн; за ред. Л. В. Губернський. вид. 2-ге, перероб, і допов. Харків: Фоліо, 2018. 620 с.

8. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія: [підручник]; пер. з нім. В. Кебуладзе. Вид. 2-е. Київ: Дух і Літера, 2019. 536 с.

9. Ханстантинов В.О. Філософія : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2018. 149 с.

10. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

Допоміжна література

1. Андрушенко В.П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г., Андрушенко Т.І., Мозговий А.А. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи : хрестоматія: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 464 с.

2. Вандишев В. М. Філософія. Екскурс в історію вченъ і понять : навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 474 с.

3. Губар О. М. Філософія: Інтерактивний курс лекцій : навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 416 с.

4. Губерський Л.В., Надольний І.Ф., Андрушенко В.П., Розумний В.П. Філософія: навч. посібник. 7-е вид д., стереотип. Київ : Вікар, 2008. 534с.

5. Історія філософії [Текст] : підручник / [Ярошовець В. І. та ін.] ; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Карпат. ун-т ім. Августина Волошина. Ужгород : Патент, 2014. 839 с.

6. Касьян В. І. Філософія. Відповіді на питання екзаменаційних білетів : навч. посібник. 5-е вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2008. 347 с.

7. Кремень В. Г. Філософія: Логос, Софія, Розум : підручник. Київ: Книга, 2007. 432 с.

8. Мозгова Н. Філософія в системі освіти: теоретична реконструкція дискусії київських філософів кінця XIX- початку XX ст. *Вища освіта України*. 2020. № 1. С. 28 – 33.

9. Петрушенко В. Л. Філософія : навч. посібник. – 5-е вид., стереотип. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 504 с.

10. Світайло Л.Д., Мельничук М.С., Слюсар В.М. Філософія: навчально-методичний посібник. Рівне: Вид-во НУВГП, 2012. 270 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>
3. Спеціалізована е-бібліотека філософської літератури Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. -

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/242.00.1/Б/ОК.4- 2022
	<i>Екземпляр № 1</i>	Арк 14 / 9

Режим доступу до ресурсу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

4. Бібліотека філософської літератури Platona.net. [Електронний ресурс]
Режим доступу до ресурсу: <http://platonanet.org.ua/>
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy. <https://plato.stanford.edu/>